

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen samt upphävande av lagen om hälsovård utomlands för statens tjänstemän och arbetstagare

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 1 april 2014 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen samt upphävande av lagen om hälsovård utomlands för statens tjänstemän och arbetstagare (RP 17/2014 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- förvaltningsdirektör Ari Rouhe, utrikesministeriet
- styrelsemedlem, utrikesråd Vesa Hölttä, Ulkoasiainhallinnon virkailijayhdistys UHVY ry.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- finansministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Löntagarorganisationen Pardia.

PROPOSITIONEN

Det föreslås att lagen om hälsovård utomlands för statens tjänstemän och arbetstagare ska upphävas och att motsvarande bestämmelser tas in i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen. Syftet med sammanslagningen av lagarna är att skapa ett enhetligt och täckande ersättningssystem för arbete utomlands. Genom reformen görs lagstiftningens struktur klarare.

Det nuvarande ersättningssystemet för hälso- och sjukvård kvarstår i huvudsak som tidigare. Tillämpningsområdet för ersättningarna inom

hälso- och sjukvården utvidgas till den del det gäller make och barn till att motsvara tillämpningsområdet för lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen.

Samtidigt föreslås att i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen görs de ändringar som krävs med tanke på utvecklandet av ersättningssystemet liksom en författningsteknisk översyn. Vidare strävar man efter att lätta upp administrationen av ersättningssystemet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

De gällande bestämmelserna i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006) och lagen om hälsovård utomlands för statens tjänstemän och arbetstagare (176/1987) bildar enligt propositionen ur arbetsgivarens och de anställdas synvinkel en helhet, och därför föreslår regeringen att den senare lagen upphävs och att de bestämmelser som behövs samlas i den förstnämnda lagen.

I det stora hela fungerar ersättningssystemet för utrikesrepresentationen bra och det finns inte något behov av desto större strukturella ändringar. Ändringsförslagen gäller å ena sidan författningstekniska detaljer, å andra sidan något större komplex som framgår närmare av propositionen.

Regeringen föreslår att 5 § i den gällande lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen, vilken rör ortstillägg för den som är ställföreträdare för beskickningschefen, upphävs. Tilläggsersättningen är för närvarande 25 procent av ortstillägget för beskickningschefen för tiden som ställföreträdare, om vikariatet överstiger fem vardagar eller sju kalenderdagar. Ändringen motiveras i propositionen delvis med att ersättningen för vikariatet till sin grund är knuten till lönen. Ur administrativ synvinkel är det dessutom både arbetsdrygt och dyrt att reda ut ersättningsgrunderna och behandla ersättningsansökningarna jämfört med storleken på de ersättningar som betalas och det sammanlagda antalet ansökningar. Av propositionsmotiven framgår det vidare att avsikten är att ersätta vikariat för beskickningschefen genom lönesystemet.

Enligt utredning härstammar ortstillägget för ställföreträdare för beskickningschefen från ti-

den före statens nuvarande lönesystem. Vidare bör det noteras att enligt det gällande preciserande tjänstekollektivavtalet för utrikesministeriets förvaltningsområde (7 §) ersätts vikariat på mer än två månader regelmässigt så att ställföreträdarens uppgiftsrelaterade lönedel bestäms enligt den uppgift som han eller hon sköter. Vikariat på högst två månader eller annan skötsel av någon annans uppgift inverkar inte på tjänstemannens uppgiftsrelaterade lönedel.

Utskottet noterar att det vid utrikesministeriet konstaterats att ministeriet i egenskap av arbetsgivare har rätt att kompensera skötseln av ett vikariat för en beskickningschef enligt bättre villkor än de som fastställts i tjänstekollektivavtalet. Enligt tillgängliga uppgifter finns det planer på att ge kompensation för vikariat på minst två veckor. Målsättningen är enligt uppgift att reformen i genomsnitt ska vara kostnadsneutral på årsnivå och att administrationen samtidigt ska bli lättare i och med att korta vikariat på mindre än två veckor inte ger rätt till ersättning. Utskottet menar att denna modell är rimlig med hänsyn till hur krävande uppgiften som ställföreträdare för en beskickningschef är. Ett vikariat medför krävande situationer och arbetsuppgifter där ställföreträdaren tvingas arbeta mycket självständigt.

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 10 april 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pirkko Mattila /saf
vordf. Mika Kari /sd
medl. Jussi Halla-aho /saf
Rakel Hiltunen /sd
Reijo Hongisto /saf
Risto Kalliorinne /vänst

Elsi Katainen /cent
Timo V. Korhonen /cent
Markus Lohi /cent
Outi Mäkelä /saml
Tapani Mäkinen /saml
Osmo Soininvaara /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.